

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia cultură, educație, cercetare,
tineret, sport și mass-media

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr. 105

tel.: 37322/ 23-22-71

www.parlament.md

28 februarie 2013

CEM Nr. 31

RAPORT

la proiectul de lege privind Stema de Stat a Republicii Moldova

(nr. 2477 din 26.10.2012)

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat proiectul de lege nominalizat și, reieșind din atribuțiile și competențele funcționale, comunică următoarele.

Proiectul de lege privind Stema de Stat a Republicii Moldova, inițiativa legislativă a deputaților în Parlament Iu.Țap, V. Streleț, T. Deliu și L. Palihovici, a fost examinat și aprobat în primă lectură în data de 26 decembrie 2012. În cadrul examinării proiectului de lege nominalizat au fost expuse unele propuneri pentru îmbunătățirea textului acestuia. Deopotrivă, Comisia a recepționat avizele Comisiilor permanente, a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, precum și avizul Guvernului. Toate avizele sunt favorabile adoptării proiectului de lege, concomitent fiind prezentate propuneri pentru perfecționarea proiectului. Propunerile și amendamentele au fost examinate în ședința Comisiei, deciziile adoptate fiind expuse în tabelul – sinteză la proiectul de lege, care constituie parte integrantă a prezentului raport.

Urmare a dezbaterilor, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media cu votul majorității membrilor (7-”pro” și 3-”abțineri”), a susținut proiectul de lege **nr. 2477 din 26.10.2012** și propune plenului Parlamentului adoptarea proiectului în lectura a doua, considerată finală, în condițiile amendamentelor acceptate de Comisie.

Președintele Comisiei

Chiril LUCINSCHI

SINTEZA
amendamentelor la proiectul de lege nr.2477 din 26.10.2012
privind Stema de Stat a Republicii Moldova

Amendamente acceptate

Nr. d/o	Textul proiectului de lege	Amendamente acceptate	Observații
1	<p><u>Art.2, alin.(3)</u> (3) Imaginea grafică etalon al Stemei de Stat, în versiunea color, alb-negru conturat și alb-negru hașurat în coduri heraldice, este reprodusă în anexa nr.1</p> <p><u>Art.11, alin.(6)</u> (6) Imaginea grafică originală a Sigiliului Statului este prevăzută în Anexa nr.2</p>	<p>Prevederile alineatului 3 la articolul 2 și al alineatului 6, articolul 11 se completează cu sintagma „<i>parte integrantă a prezentei legi</i>”</p>	<p><u>Amendamentul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului</u> Se susține amendamentul dat, care corespunde tehnicii legislative.</p>
2	<p><u>Art.2, alin (6)</u> (6) Stema de Stat poate fi confecționată în orice mod perceptibil vizual din lemn, piatră, ipsos, metal, plastic, ceramică sau alt material care nu aduce ofensă acesteia.</p>	<p>Sintagma „<i>în orice mod perceptibil vizual din lemn, piatră, ipsos, metal, plastic, ceramică sau din alt material care nu ar aduce ofensă acestuia</i>” se substituie prin formularea „<i>în orice mod perceptibil vizual din orice material care nu ar aduce ofensă acestuia</i>”.</p>	<p><u>Amendamentul Direcției generale juridice</u> Se susține amendamentul dat.</p>
3	<p><u>Art.3, alin.(1)</u> (1) Cetățenii Republicii Moldova și străinii sunt obligați să manifeste respect față de Stema de Stat și să nu comită acte prin care s-ar aduce ofensă acesteia</p>	<p>Textul după cuvântul „<i>străini</i>” se completează cu sintagma „<i>aflați în Republica Moldova</i>”</p>	<p><u>Amendamentul Guvernului</u> Se susține integral amendamentul dat.</p>
4	<p><u>Art.3</u> Respectul față de Stema de Stat</p>	<p>Articolului se completează cu un nou alineat (5), cu următorul conținut: „(5) <i>Ziua Stemei de Stat se va sărbători la 27</i></p>	<p><u>Amendamentul Comisiei juridice, numiri și imunități</u> Se susține amendamentul dat</p>

		<i>aprilie în ziua Drapelului de Stat al Republicii Moldova”.</i>	și corespunde prevederilor art.2, 16, 17 din Legea nr.217 privind Drapelul de Stat al Republicii Moldova
5	<u>Art.4, alin. (1), lit.d)</u> d) sediile organismelor internaționale din care Republica Moldova face parte, în conformitate cu normele dreptului internațional și protocolul diplomatic	Textului „ <i>în conformitate cu normele dreptului internațional și cu protocolul diplomatic</i> ” se substituie cu textul „ <i>în conformitate cu regulamentele interne ale acestor organizații și legislația statului acreditar</i> ”.	<u>Amendamentul Guvernului</u> Se susține integral amendamentul dat.
6	<u>Art.4, alin. (2)</u> (2) În cazul amplasării imaginii Stemei de Stat pe sediile instituțiilor prevăzute la alin.(1).	Textul se va completa după cuvintele „ <i>prevăzute la alin. (1)</i> ”, cu cuvintele „ <i>lit.a)- c)</i> ”.	<u>Amendamentul Guvernului</u> Se susține integral amendamentul dat.
7	<u>Art.5, alin.(2), alin. e)</u> e) misiunilor diplomatice, a oficiilor consulare și reprezentanțelor comerciale ale Republicii Moldova. <u>Art.9, alin.(1)</u> (1) Imaginea Stemei de Stat în culori se plasează în mod obligatoriu pe sediile misiunilor diplomatice, ale oficiilor consulare și ale reprezentanțelor comerciale...	Sintagma „ <i>reprezentanțele comerciale</i> ” de la lit. e), alin.(2) al art.5 și de la alin. (1) al art.9 se exclude.	<u>Amendamentul Guvernului</u> Se susține amendamentul dat reieșind din prevederile art.6 alin.(6) al Legii nr.761 cu privire la serviciul diplomatic, care stipulează, că „ <i>oficii sau birouri comerciale și economice</i> ” pot fi deschise în cadrul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare.
8	<u>Art.7, alin. (1) și (2)</u> (1) Imaginea Stemei de Stat poate fi folosită.... (2) Imaginea Stemei de Stat poate fi utilizată	Cuvântul „ <i>folosită</i> ” din textul proiectului se substituie cu cuvântul „ <i>utilizată</i> ”.	<u>Amendamentul Direcției generale juridice</u> Pentru utilizarea uniformă a termenilor, se susține amendamentul dat.
9	<u>Art.7, alin. (3)</u> (3) Imaginea Stemei de Stat poate fi reprodușă nestingherit pe diverse ediții, suvenire, obiecte de protocol...	Sintagma „ <i>obiecte de protocol</i> ” se substituie cu sintagma „ <i>obiecte destinate realizării uzanțelor de protocol</i> ”.	<u>Amendamentul Guvernului</u> Se susține integral amendamentul dat.

10	<p><u>Art.8, alin. (5)</u> (5) Stemele de Stat ale altor state și emblemele organismelor internaționale din care Republica Moldova face parte se utilizează în context cu Stema de Stat a Republicii Moldova în conformitate cu protocolul internațional. De sine stătător, Stema de Stat a unui alt stat poate fi folosită numai pentru identificarea externă a clădirilor misiunilor diplomatice ale statului respectiv</p>	<p>Sintagma „<i>protocol internațional</i>” se substituie cu sintagma „<i>cutuma internațională</i>”. Propoziția a doua se expune în redacție nouă: „<i>Stema de Stat a unui alt stat sau emblema unei organizații internaționale pot fi utilizate pe teritoriul Republicii Moldova numai pe sediile misiunilor diplomatice și ale oficiilor consulare respective, inclusiv pe reședința șefului de misiune sau al oficiului consular</i>”.</p>	<p><u>Amendamentul Guvernului</u> Se susține integral amendamentul dat.</p>
11	<p><u>Art.10, alin. (4)</u> (4) Dreptul de a folosi imaginea Stemei de Stat de către instituțiile și organizațiile, altele decât cele stabilite la art.4 și 5 îl acordă Guvernului Republicii Moldova în urma avizului favorabil al Comisiei Naționale de Heraldică.</p>	<p>Sintagma „<i>îl acordă Guvernul</i>” se substituie cu sintagma „<i>se acordă prin hotărârea Guvernului</i>”.</p>	<p><u>Amendamentul Guvernului și al Direcției generale juridice</u> Se susține integral amendamentul dat din considerentele expunerii mai clare a dreptului de folosire a Stemei de Stat.</p>
12	<p><u>Art.11, alin. (1)</u> (1) Sigiliul Statului este însemnul suveranității naționale și garantează autenticitatea actelor statului</p>	<p>Alineatul se expune în redacție nouă: „<i>(1) Sigiliul Statului este un simbol național și însemnul suveranității Republicii Moldova care garantează autenticitatea actelor statului</i>”.</p>	<p><u>Amendamentul Guvernului și al Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media</u> Se susține integral amendamentul dat, care este conform Legii nr.86 cu privire la simbolurile publice.</p>
13	<p><u>Art.11, alin. (4) și (5)</u> (4) Sigiliul Statului se aplică pe tratatele internaționale, pe scrisorile de acreditare ale reprezentanților</p>	<p>Alineatele vizate se expun în redacție nouă: „<i>(4) Sigiliul Statului se păstrează de Președintele Republicii Moldova în calitate de șef al Statului, garant al suveranității,</i></p>	<p><u>Amendamentul Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, al Comisiei juridice, numiri și</u></p>

	<p>diplomatici ai Republicii Moldova și în alte cazuri în care utilizarea lui este potrivită, la decizia Parlamentului Republicii Moldova</p> <p>(5) Sigiliul Statului se păstrează la Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și se aplică, potrivit dispozițiilor ministrului afacerilor externe și integrării europene, în conformitate cu prezenta lege.</p>	<p><i>independenței naționale, al unității și integrității teritoriale a țării.</i></p> <p><i>(5) Sigiliul Statului se aplică pe textul original al Constituției, al legilor constituționale, pe scrisorile de acreditare ale reprezentanților diplomatici ai Republicii Moldova. În cazuri speciale, la decizia Parlamentului Republicii Moldova, Sigiliul poate fi aplicat și pe alte acte”.</i></p>	<p><u>imunități și al Direcției generale juridice</u></p> <p>Se susține integral amendamentul dat și redacția alineatelor se expune în conformitate cu prevederile art.77 din Constituție și alte acte legislative.</p>
14	<p><u>Art.12, alin. (1), lit.g)</u></p> <p>g) acvila cruciată (aige tenant dans son bec une croix) sau elemente heraldice identificatoare ale ei, indiferent de smalturi, modificarea desenului și atitudinilor heraldice, de prezenta sau lipsa accesoriilor și a scutului de pe piept.</p>	<p>Textul, după cuvântul „accesoriilor”, completează cu sintagma „din gheare”</p>	<p><u>Amendamentul Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media</u></p> <p>Se susține amendamentul dat</p>
15	<p><u>Art.13</u></p> <p>Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.</p>	<p>Articolului menționat va fi expus în următoarea redacție:</p> <p><i>„Art.13. Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:</i></p> <p><i>- va prezenta Parlamentului propuneri privind modificarea legislației în vigoare reieșind din prevederile prezentei legi;</i></p> <p><i>- va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi”.</i></p>	<p><u>Amendamentul Direcției generale juridice</u></p> <p>Se susține amendamentul și se expune articolul menționat în conformitate cu Legea nr.780/2001 (art.30)</p>
16	<p><u>Art.14</u></p> <p>La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea cu privire la Stema de Stat a Republicii Moldova</p>	<p>Articolului menționat se expune în următoarea redacție:</p> <p><i>„Art.14. La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea cu privire la Stema de</i></p>	<p><u>Amendamentul Guvernului</u></p> <p>Se susține integral amendamentul dat pentru precizarea sursei de publicare</p>

nr.337-XII din 03.11.1990 (Veștile 11/267, 30.11.1990).	<i>Stat a Republicii Moldova nr.337-XII din 03.11.1990 (Veștile Sovietului Suprem și ale Guvernului R.S.S.Moldovenești, 1990, nr.11, art.267)</i> ”.	a actului legislativ.
---	--	-----------------------

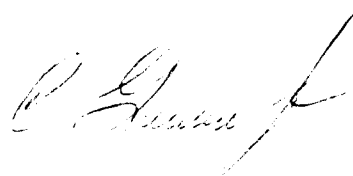
Amendamente respinse

<i>Nr. d/o</i>	<i>Textul proiectului de lege</i>	<i>Amendamente respinse</i>	<i>Observații</i>
1	<u>Art.2, alin.(1)</u> (1) Stema de Stat reprezintă un scut tăiat pe orizontală având în partea superioară cromatică roșie.... Scutul este plasat pe pieptul unei acvile....	Textul după cuvântul „Scutul” se completează cu sintagma „dotat cu bordură, în varianta policromă, de culoare galbenă” și în continuare conform textului	<u>Amendamentul Comisiei juridice, numiri și imunități</u> Amendamentul menționat se respinge din considerentele, că bordura este o figură heraldică distinctă și introducerea textului propus ar necesita modificarea Constituției Republicii Moldova. În desenul color al Stemei de Stat, realizat în 1990 de Gh.Vrabie, chenarul galben din jurul scutului, citit ca o bordură micșorată, este o greșeală tehnică, neacoperită semantic și istoric.
2	<u>Art.2, alin. (2)</u> <u>Art.12, alin. (1), lit. a) – f)</u>	Textul în altă limbă decât cea de stat se exclude	<u>Amendamentul Guvernului, Comisiei juridice, numiri și imunități, Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, de deputatul Igor Vrenea și al Direcției generale juridice</u>

			Amendamentul menționat se respinge. Descrierea utilizată în textul proiectului prezintă un limbaj heraldic profesionist, derivat din limba franceză veche și din limba anglo-normandă, care au devenit standarde internaționale de descriere a compozițiilor heraldice.
3	<u>Art.3, alin. (4)</u> (4) Înlocuirea și distrugerea Stemei de Stat uzate sau deteriorate se face de manieră ceremonioasă	Sintagma „ <i>se face de manieră ceremonioasă</i> ” este una superfluă. Este necesară de a stabili o anumită procedură , care să nu aducă ofensă Stemei.	<u>Amendamentul Direcției generale juridice</u> Se respinge amendamentul menționat. Prin termenul „ceremonios” se înțelege în sensul comun de „care se face cu politețe”, „respectuos”.
4	<u>Art.5</u>	Utilizarea imaginii Stemei de Stat în versiune coloră sau în alt mod este ambiguă.	<u>Amendamentul Guvernului</u> Amendamentul menționat nu este unul relevant, deoarece alineatul (1) prevede posibilitatea alegerii modului de reproducere a Stemei de Stat în funcție de posibilitățile tehnice și financiare, inclusiv și gradul de solemnitate. Dar, alineatul (2) prevede cazurile când utilizarea doar a versiunii color este obligatorie.
5	<u>Art.6. Reproducerea imaginii Stemei de Stat pe moneda națională.</u> Imaginea conturată a Stemei de Stat se	Textul articolului se expune în următoarea redacție: „ <i>Imaginea conturată a Stemei de Stat se</i>	<u>Amendamentul Guvernului</u> Se respinge amendamentul menționat din următoarele

	amplasează (reproducere) pe moneda națională, pe bilețele naționale de loterie și pe alte semne monetare emise de Banca Națională a Moldovei.	<i>amplasează (reproduce) pe bancnotele și monedele metalice emise de Banca Națională a Moldovei, precum și pe bilețele naționale de loterie”.</i> Redacția propusă corespunde Legii nr.548 cu privire la Banca Națională a Moldovei,	considerente: - art.6 din Legea nr.548 cu privire la Banca Națională a Moldovei se reduce doar la situația în vigoare; - eventual, BNM poate emite pe viitor și alte tipuri de semne monetare, dar în acest caz va fi necesar modificarea Legii nr.548 sau de a fi adoptată o altă lege suplimentară; - în caz de acceptare a amendamentului, la emiterea altor monede decât cele stipulate în proiect va fi necesar amendarea Legii Stemei de Stat.
6	<u>Art.11, alin. (2)</u> (2) Sigiliul Statului reprezintă în amprentă un sigiliu rotund cu diametru de 75 mm, având în câmpul sigilat imaginea conturată a Stemei de Stat....	Diametrul amprenteii Sigiliului Statului va constitui 35-45 mm....	<u>Amendamentul Guvernului</u> Sigiliul Statului constituie un simbol național distinct conform art.11, alin.(1) și reprezintă însemnul suveranității. Considerăm, prevederea din proiectul de lege perfect legale și corespunde rigorilor statului suveran.

Președintele Comisiei

Chiril LUCINSCHI